

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **Mgr. K. P.**, nar. x
bytem x

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 7. 2018 č. j. X

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla námitky a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 22. 5. 2017.
2. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím č. j. X ze dne 22. 5. 2017 přiznala žalobci od 1. 1. 2017 starobní důchod podle ust. § 29 odst. 1 zákona č.

155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“) ve výši 11 985 Kč.

3. V žalobě žalobce namítal, že proti rozhodnutí X ze dne 22. 5. 2017 podal v zákonné lhůtě odvolání, ale i přes časté urgency mu nebyla správním orgánem poskytnuta odpověď v zákonné lhůtě. Uvedl, že po čtrnácti měsících od doručení rozhodnutí X mu bylo sděleno, že žalobou napadeným rozhodnutím se jeho námitky zamítají a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 5. 2017 se potvrzuje. Žalobce měl za to, že pokud žalovaná nedodržela lhůty stanovené zákonem pro vydání svého rozhodnutí, tak tato skutečnost mu zakládá nárok na doplatek důchodu za ušlé období. Dále argumentoval tím, že krácení jeho důchodu je zapříčiněno výkonem funkce statutárního orgánu společnosti, která za žalobce neodvedla povinné odvody na důchodovém pojištění. Také uvedl, že byl před odchodem do důchodu v pracovní neschopnosti přibližně po dobu 1,5 roku a prakticky nevykonával funkci statutárního orgánu. Měl za to, že nemůže být jako fyzická osoba postihován za něco, co nezpůsobil. V závěru namítl, že dle evidence žalované byl ve sporných obdobích nejen zaměstnán, ale též vykonával souběžně činnost OSVČ, a řádně odváděl patřičné poplatky příslušné správě sociálního zabezpečení.
4. Ve vyjádření k žalobě žalovaná mimo jiné uvedla, že spisová dokumentace dokazuje, že žalobce v letech 2002, 2003 a v letech 2010 až 2013 neodvedl pojistné na sociálním pojištění a pokud jej odvedl, stalo se tak až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti, tento fakt navíc žalobce v žalobě ani nikterak nezpochybnil. Žalovaná měla za to, že za takto zjištěného skutkového stavu nezbyvá, než trvat na správnosti svého rozhodnutí. Navrhla, aby soud žalobu zamítl.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
6. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobce ani žalovaná k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým projednáním věci.
7. Správní spis pak obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: výpis z evidence OSVČ z let 2002, 2003, 2010, 2011, 2012 a 2013, podklady pro výpočet dluhu pro účely ust. § 11 odst. zákona o důchodovém pojištění, rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 22. 5. 2017, námitky žalobce ze dne 7. 6. 2017, žalobou napadené rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 7. 2018 č. j. X.
8. Soud ze správního spisu zjistil, že obchodní společnost CARIBE INTERNACIONAL, Slezská 949/32, 120 00 Praha, IČO: 26169347, kde byl žalobce předsedou představenstva a současně zaměstnán v pracovním poměru, byla přihlášena od 1. 8. 2006 k důchodovému pojištění, ale pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti), ale jen za březen, srpen, září, říjen, listopad a prosinec 2010, v ostatních měsících roku 2010 měla nulové přehledy pojistného. Po celý rok 2011 pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti). V roce 2012 pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti), ale jen za leden, březen, říjen a listopad 2012 a v ostatních měsících roku 2012 měla nulové přehledy pojistného. V roce 2013 pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti), ale jen za měsíc listopad 2013, v

ostatních měsících měla nulové přehledy pojistného. Dále je ze správního spisu také zřejmé, že obchodní společnost EXCELSIOR Bohemia a.s. v likvidaci, V Holešovičkách 1400/7, 182 00 Praha 8, IČO: 277 348 838, kde byl žalobce předsedou představenstva a současně zaměstnán v pracovním poměru, byla přihlášena k pojištění od 1. 7. 2008. Za celé roky 2010 a 2011 pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti). V roce 2012 pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti), ale jen za leden, březen, říjen a listopad 2012 a v ostatních měsících roku 2012 měla nulové přehledy pojistného. V roce 2013 pojistné neodvedla (popřípadě jej sice zaplatila, ale až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti), ale jen za měsíc listopad 2013, v ostatních měsících měla nulové přehledy pojistného. Z výpisů evidencí OSVČ za rok 2002 – 2003 obsažených ve správním spise vyplývá, že žalobci nevznikla účast na důchodovém pojištění osoby samostatně výdělečně činné. V letech 2010, 2011, 2012, 2013 vykonával žalobce výdělečnou činnost souběžně se zaměstnáním a opět mu nevznikla účast na důchodovém pojištění za období 2010 až 2013.

9. Žalobci byl rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 22. 5. 2017 přiznán ode dne 1. 1. 2017 starobní důchod ve výši 11 985 Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 7. 6. 2017 námitky. Žalovaná dne 17. 7. 2018 vydala rozhodnutí č. j. X, kterým zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 22. 5. 2017.
10. Soud posoudil předmětnou věc takto:
11. Podle ust. § 11 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění a) osob uvedených v § 5 odst. 1 a v § 5 odst. 4, za kterou bylo v České republice zaplacené pojistné, b) osob uvedených v § 6, za kterou bylo v České republice zaplacené pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.*
12. Podle ust. § 11 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až l) a v) až x) a v § 5 odst. 2 a 3 nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započítatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷ proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody; za omluvné důvody se považují skutečnosti uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a). Podmínka zaplacení pojistného uvedená v odstavci 1 písm. a) se považuje za splněnou, v případě, kdy pojistné nebylo zaplacené jen proto, že v kalendářním roce osoba uvedená v odstavci 1 písm. a) dosáhla stanoveného maximálního vyměřovacího základu pro pojistné^{17c}, a v případě, kdy zaměstnavatel pojistné na pojištění neodvedl, ačkoliv byl povinen toto pojistné odvést, pokud se dále nestanoví jinak; zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba zaměstnávající pojištěnce v pracovním poměru a dalších pracovních vztazích, nebo k níž je pojištěnec v jiném právním vztahu zakládajícím účast na pojištění podle tohoto zákona, jakož i organizační složka státu.^{16a} Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) a x) nepovažuje kalendářní měsíc, za který jejich zaměstnavatel neodvedl pojistné, které byl povinen odvést, je-li tímto zaměstnavatelem obchodní společnost nebo družstvo a tyto osoby byly v takovém kalendářním měsíci současně společníky této společnosti anebo členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady této společnosti nebo družstva; pro účely části věty před středníkem se za dlužné pojistné nepovažuje dlužné penále. Ustanovení věty třetí neplatí, bylo-li pojistné dlužné za kalendářní měsíc zaplacené do tří let ode dne splatnosti tohoto pojistného. Byl-li osobám uvedeným ve větě třetí přiznán důchod, popřípadě z důvodu úmrtí těchto osob byl přiznán vdovský, vdovecký nebo sirotčí*

důchod, a při přiznání tohoto důchodu nebyla započítána podle věty třetí doba pojištění z důvodu neodvedení pojistného, přihlédně se k této době, jen bylo-li dlužné pojistné uhrazeno za prosinec kalendářního roku, do něhož spadá kalendářní měsíc, za který nebylo dlužné pojistné odvedeno, nebo bylo-li dlužné pojistné uhrazeno za poslední kalendářní měsíc před přiznáním důchodu, za který obchodní společnost nebo družstvo dlužily pojistné, anebo za poslední kalendářní měsíc, v němž byl pojištěnec osobou uvedenou ve větě třetí; dlužné pojistné musí být přitom uhrazeno nejpozději do 3 let ode dne splatnosti tohoto pojistného. Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až k), v) až x) a v § 5 odst. 3 považuje též doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu trval nadále jejich právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo ke skončení tohoto vztahu neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu, splněna podmínka uvedená v § 8; podmínka zaplacení pojistného se přitom považuje za splněnou, přičemž ustanovení věty třetí až páté tím není dotčeno.

13. Žalobce v první řadě namítal, že žalovaná nerozhodla v zákonem stanovených lhůtách. Městský soud v Praze zde odkazuje na rozsáhlou judikaturu Nejvyššího správního soudu k této problematice, např. v rozsudku č. j. 6 A 171/2002 – 41 ze dne 30. 10. 2003 a rozsudku č. j. 2 Ans 14/2012 – 41 ze dne 10. 12. 2012, kde Nejvyšší správní soud dospěl k názoru, že: „*Průtahy v řízení lze charakterizovat jako nečinnost správního orgánu. Procesní ochrana proti této nečinnosti musí směřovat k jejímu ukončení, tj. k tomu, aby správní orgán ve věci jednal a rozhodl. Průtahy v řízení nemají zpravidla vliv na zákonnost meritorního rozhodnutí. Z těchto důvodů nelze rozhodnutí správního orgánu zrušit pouze pro průtahy v řízení.*“ Podobně v druhém z citovaných rozsudků dospěl Nejvyšší správní soud mj. k závěru, že lhůty pro vydání rozhodnutí jsou pouze lhůtami pořádkovými a jejich překročení samo o sobě nemůže vést k závěru o nezákonnosti procesního postupu či rozhodnutí, které z něj vzešlo. Cítil-li se žalobce krácen na právech neúměrnou délkou řízení, měl možnost využít postupu na ochranu před nečinností správního orgánu ve smyslu ust. § 80 zákona č. 500/2004, správního řádu. Neučinil-li tak, nemůže se takovou námitkou úspěšně bránit v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Tato námitka je tedy nedůvodná.
14. K žalobcem namítané skutečnosti, že souběžně vykonával činnost OSVČ, soud uvádí, že výpisy z evidence OSVČ bylo prokázáno, že v letech 2002, 2003 a v letech 2010 až 2013 nevznikla žalobci účast na důchodovém pojištění. Tvzení žalobce, že jako OSVČ řádně odváděl poplatky příslušné správě sociálního zabezpečení, odporuje podkladům žalované obsaženým ve správním spise a žalobce do dne rozhodnutí soudu nedoložil žádné důkazy pro svá tvrzení, kterými by tyto podklady vyvrátil.
15. Ve svém rozsudku č. j. 3 Ads 176/2011 – 72 ze dne 7. 3. 2012 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že: „*Již tehdy tedy podmiňoval krajský soud možnost zápočtu dalších částek pro výši starobního důchodu existencí důkazů, byť kusých nebo nepřímých. Ani takové ale v dalším řízení stěžovatel nepředložil.(...) Z důsledků z toho pro něj plynoucích však nemůže vinit žalovanou. Zákon o důchodovém pojištění možnost zápočtu částek pro výši starobního důchodu bez jejich prokázání ze strany žadatele o starobní důchod, který je nositelem důkazního břemene v tomto řízení, neumožňuje. Bez právního významu pro posouzení této otázky jsou pak žalobcem vylíčené okolnosti spojené s jeho pracovním úrazem, stejně jako okolnosti spojené s jeho*

evidenci uchazeče o zaměstnání na úřadu práce. Žalovaná tedy neměla žádnou zákonnou možnost, jak v tomto směru vyjít žalobci vstříc.“

16. Městský soud v Praze tak má za to, že žalobce neunesl své důkazní břemeno, když pouze tvrdil, že řádně odváděl poplatky příslušné správě sociálního zabezpečení, ale tuto skutečnost žádným způsobem neprokázal. Žalovaná naopak ve spisovém materiálu prokázala, že žalobci jako OSVČ ve sporných letech nevznikla účast na důchodovém pojištění, a proto považuje soud tuto námitku žalobce za nedůvodnou.
17. Žalobce dále namítal, že jeho důchod nemůže být krácen, protože společnost, u které byl zaměstnán, nezaplatila povinný odvod na důchodovém pojištění. V ust. § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2013 je stanoveno, že za dobu pojištění pro účely stanovení výše důchodu zaměstnanec není možno považovat takový kalendářní měsíc, v němž i) zaměstnavatel neodvedl pojistné, které byl povinen odvést, a zároveň ii) byl v takovém kalendářním měsíci zaměstnanec společníkem či členem statutárního orgánu či dozorčí rady zaměstnavatele, přičemž tyto dvě podmínky musí být splněny současně.
18. Ze správního spisu v řízení před správním orgánem vyplývá, a není tedy sporné, že pojistné za zaměstnance (žalobce) ze strany zaměstnavatele nebylo odvedeno za kalendářní roky 2002, 2003, 2010, 2011, 2012 a 2013 a pokud bylo odvedeno, stalo se tak až po uplynutí tří let ode dne jeho splatnosti. Sám žalobce v žalobě tuto skutečnost nerozporoval. První z podmínek je tedy ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2013 splněna.
19. Ve vztahu k druhé podmínce, tj. zda v takovém kalendářním měsíci byl zaměstnanec společníkem či členem statutárního orgánu, je ovšem nutno vzít v potaz smysl a účel právní úpravy předmětného ust. § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2013. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném k 25. 7. 2013, v § 11 odst. 1 písm. a) stanovil k ochraně zaměstnanců před nezákonným jednáním jejich zaměstnavatelů výjimku z pravidla, že dobou pojištění je pouze doba, za kterou bylo zapláceno pojistné, a uznává jako dobu pojištění i dobu, po kterou nezávisle na vůli zaměstnance nebylo za něj odvedeno pojistné na sociální zabezpečení, ač odvedeno být mělo. Z této výjimky však byli vyloučeni ti zaměstnanci, kteří se souběžně v postavení statutárních orgánů zaměstnavatele, resp. členů těchto orgánů, podíleli na rozhodování zaměstnavatele. V souladu se smyslem a účelem této právní úpravy tedy nemůže být jako doba pojištění neuznáno období, po které posuzovaná osoba, ač formálně byla členem statutárního orgánu osoby zaměstnavatele, nemohla mít z objektivních důvodů (jmenování likvidátora společnosti) žádný vliv na rozhodování zaměstnavatele“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2015, č. j. 1 Ads 252/2014 - 26, dostupný na www.nssoud.cz). A dále ve svém rozsudku ze dne 21. 11. 2018 č. j. 2 Ads 6/2018 - 28 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že: „Smyslem a účelem ustanovení § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2013 je tudíž ochrana zaměstnanců, kteří nemají vliv na rozhodování svých zaměstnavatelů, v případě, že za ně zaměstnavatel neodvedl pojistné. Určujícím v tomto smyslu proto není pouze formální znění zákonného ustanovení, že za daný kalendářní měsíc nebylo pojistné odvedeno a v takovém kalendářním měsíci zaměstnanec byl členem statutárního orgánu či společníkem. Pro aplikaci § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2013 je nutno také zohlednit faktický stav, tj. zda zaměstnanec a zároveň jednatel či společník zaměstnavatele měl objektivně vliv na rozhodování zaměstnavatele v okamžiku, kdy existovala

zaměstnavatelova povinnost pojistné za zaměstnance odvést.“ V posuzovaném případě však žalobce měl po celou dobu vliv na řízení obou společností, které za něj měly odvádět pojistné. O této skutečnosti také není sporu, neboť žalobce byl předsedou představenstva ve společnostech CARIBE INTERNACIONAL a.s. a EXCELSIOR Bohemia a.s. v likvidaci, za obě společnosti mohl v posuzovaných obdobích jednat a rozhodovat samostatně (tato skutečnost je soudu známa z obchodního rejstříku). Na žalobce tedy nedopadá výjimka uvedená v ust. § 11 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2013.

20. Žalobce též namítal, že fakticky funkci statutárního orgánu nemohl vykonávat, protože byl přibližně 1,5 roku před odchodem do starobního důchodu v pracovní neschopnosti. K této námitce soud pouze ve zkratce dodává, že žalobci byl přiznán starobní důchod ode dne 1. 1. 2017 a sporné byly v daném případě odvody na pojistném v letech 2002, 2003, 2010, 2011, 2012 a 2013, tedy výrazně dříve než 1,5 roku před odchodem žalobce do důchodu, tuto námitku proto považuje soud za nedůvodnou.
21. Soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, když ze všech shora uvedených důvodů neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou.
22. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

JUDr. Marcela Rousková, v.r.
samosoudkyně